

Ehdollisuus

Ehdollisuus

- Korvaa täydentävät ehdot sekä viherryttämistuen vaatimukset, lisäksi kokonaisuuteen sisältyy aiempaa enemmän ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistäviä vaatimuksia.
- Kaikkien noudatettava, koskee kaikkia tukimuotoja
- Perusehto, josta ei makseta tukea
- Ehdollisuuden laiminlyönnin seuraamukset kohdistuvat kaikkiin viljelijätukiin
- Ehdollisuuden opas julkaistu ja löytyy www.ruokavirasto.fi/ehdollisuus
  - Sieltä löytyy mm. lannoitusasiaa ja lannoitusrajat

Pysyvät nurmet

- Lohko/kasvulohko, joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen
- Pysyvän nurmen viiteosuus:
  - Pysyvän nurmen määrä suhteessa maatalousmaan määrään ei saa vähentyä yli 5% Suomen strategiasuunnitelmassa vahvistetusta viiteosuudesta. Viiteosuus on laskettu vuonna 2018 EU:n suoria tukia saaneiden tuenhakijoiden pysyvän nurmen pinta-alan perusteella.
- Jatkossa vaatimus koskee kaikkia viljelijöitä, myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia viljelijöitä.
- Pysyvä nurmi on koko ajan lisääntynyt valtakunnallisesti

Pysyvät nurmet

- Nurmivuodet nollaantuvat, jos lohkolle ilmoittaa muun kuin nurmivuosia kerryttävän tai ylläpitävän kasvin
- Ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmet ja luonnonhoitonurmet jäädyttävät nurmivuosien kertymisen
  - Voi ilmoittaa myös pysyvän nurmen alalle (paitsi, jos ennallistaminen voimassa)
  - Alaa ei lueta pysyväksi nurmeksi tukihakuvuonna
- Tuottamattomaksi alaksi ilmoitettu viherkesanto (nurmi ja niitty) jäädyttää nurmivuosien kertymisen
  - Voi ilmoittaa myös pysyvän nurmen alalle (paitsi, jos ennallistaminen voimassa)
  - Alaa ei lueta pysyväksi nurmeksi tukihakuvuonna
  - Vaatimus koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja (korvaa EFA vaatimuksen)
- Pysyvien nurmien alan voi tarkistaa Vipu-palvelusta

Pysyvän nurmen vaatimus v. 2022 jälkeen raivatuilla aloilla

- Muusta käytöstä maatalousmaaksi otetulla alalla tarkoitetaan raivioita sekä aiemmin turvetuotannossa olleita aloja
- Kaikki vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala on säilytettävä pysyvästi nurmikasvustolla
- Nurmivaatimus ei koske lohkoa, joka on viljelykelpoinen 31.12.2022
  - Lohkon peruskunnostustoimet pitää olla tehtynä, alan viljely pitää olla mahdollista tavanomaisen sadon tuottamiseksi
  - Uudet viljelykelpoiset lohkot ilmoitetaan vuoden 2023 tukihakemuksella

Pysyvän nurmen vaatimus v. 2022 jälkeen raivatuilla aloilla

- Pysyvän nurmen voi uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen
- Alaa ei saa kyntää
- Nurmivaatimus ei koske rajakorjauksella tehtäviä lohkon muotoa parantavia muutoksia eli
  - Korkeintaan 5 % ja enintään 0,5 ha peruslohkon alasta
  - Vain viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistosta (putkitetut ojat, kivikasan tai pylvään poisto yms.) tai peruslohkon rajojen muutoksista syntyviä korvauskelvottomia aloja, jotka parantavat peruslohkon muotoa voi lisätä mukaan
  - Alojen oltava viljelykelpoisia 15.6 mennessä

Viljavuustutkimus

- Ehdollisuuden vaatimuksena on maalajin ja viljavuusluokan tutkimus, aina jos alaa lannoitetaan
  - Analyysit tehtävä ennen lannoitusta
- Ehdollisuudessa lannoituksen perusteeksi hyväksytään korkeintaan 10 vuotta vanha tutkimus
  - Ympäristösitoumuksen ehtona on voimassa oleva vähintään viiden vuoden välein otettava viljavuustutkimus, jossa myös maalaji ja viljavuus on analysoitu, tutkimus hyväksytään myös ehdollisuudessa
  - 0,5 ha ja pienemmistä lohkoista ei ehdollisuudessa eikä ympäristösitoumuksessa tarvitse teettää analyysiä (viereinen lohko, taulukkoarvo, analyysi)

Viljavuustutkimus

Ehdollisuus (koskee kaikkia)

- Korkeintaan 10 vuotta vanha
- Analyysit, jos lohkoa lannoitetaan
- 1 näyte per peruslohko, jos vaihtelevat maalajit niin useita näytteitä lohkoa edustavasti
- Ympäristökorvauksen mukaiset tutkimukset riittävät

Ympäristökorvaus

- Korkeintaan 5 vuotta vanha
- Analyysit tehtävä **korvauskelpoisista** lohkoista, jos lohkoa saa lannoittaa
- peruslohkolta 1 näyte per alkava 5 ha

Viljavuustutkimus

- Ehdollisuuden vaatimuksena on maalajin ja viljavuusluokan tutkimus aina jos alaa lannoitetaan
- Ehdollisuudessa lannoituksen perusteeksi hyväksytään korkeintaan 10 vuotta vanha tutkimus
- Kasvit, joista viljavuustutkimus vaaditaan ympäristökorvauksessa, koska alaa saa lannoittaa:
  - Tavalliset yksivuotiset viljelykasvit
  - Suojavyöhyke (lannoitus sallittu vain perustamisvuonna)
  - Monimuotoisuuskasvit (lannoitus sallittu vain perustamisvuonna)
- Kasvit, joista viljavuustutkimusta ei vaadita ympäristökorvauksessa, koska lannoitus ei ole sallittua:
  - kesannot
  - luonnonhoitonurmi
  - viherlannoitusnurmi
  - ympäristösopimusalat
  - suojakaista (kasvikoodi)
  - viljelemätön

Talviaikainen kasvipeitteisyys eli vähimmäismaanpeite

- 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
- Vaatimus ei koske pysyviä nurmia ja näillä ei voi täyttää kasvipeitteisyysvaatimusta ehdollisuudessa
- Alat ilmoitettava syysilmoituksella
  - Aito kasvipeite
  - Sänki (ei sänkikesanto)
  - Kevyesti muokattu
  - Kasvijäte
  - Muokattu tai kasvipeitteetön

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään

1. Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki
2. Syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
3. Nurmikasvit ja ruokohelmi, pois lukien pysyvät nurmet
4. Luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
5. Kumina
6. Mansikka
7. Pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään

8. Kerääjäkasvit ja välikasvit

9. Maanparannus- ja saneerauskasvit

10. Monimuotoisuuskasvit

11. Viherkesannot (huom. ei sänkikesanto)

12. Nurmikasvien ja 1. kohdassa tarkoitettujen viljelykasvien alat, jotka on muokattu kevennetysti: kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen.

13. Muokkaamattomat alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä seuraavista kasveista: kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, juurekset porkkanaa lukuun ottamatta, piparjuuri, maa-artisokka.

- Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sängen saa tuhota kemiallisesti.

Vuosittainen viljelykiertovaatimus

- Vuosittaisessa viljelykierrossa yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua vuosittain vähintään 33 % hallinnassasi olevalla peltoalalla.
- Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja
  - näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi
- Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta vaatimukseen
  - viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle
- Tätä vaatimusta sovelletaan vasta vuonna 2024 lukuun ottamatta tiloja, jotka ilmoittavat kerääjäkasveja vuoden 2023 tukihakemuksella (koska viljelykierto on toimenpiteen perusehtona)
  - Tällaisilla tiloilla viljelykierron ensimmäinen huomioon otettava vuosi on jo vuosi 2022

Esimerkki: välikasvi viljelykierrossa

	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3	Lohko 4	Lohko 5	Lohko 6	Lohko 7
2022	Rehuohra	Kevätvehnä	Syysvehnä	Ruokaperuna	Mallasohra	Rehunurmi	Kaura
2023	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätvehnä (+ välikasvi syysvehnä)	Kevätvehnä (+ välikasvi syysvehnä)	Kaura (+ välikasvi nurmi)	Rehuohra	Kevätrypsi + välikasvi kaura	Kaura + välikasvi nurmi
2024	Rehuohra	Syysvehnä	Syysvehnä	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätrypsi	Kaura + välikasvi nurmi
Viljelykierto	<p> 2022-2023 sama kasvi (rehuohra)</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € rehuohra)</p>	<p> 2022-2023 sama kasvi (kevävehnä)</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € syysvehnä)</p>	<p> 2022-2023 kasvi vaihtunut (syysvehnä € kevävehnä)</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € syysvehnä)</p>	<p> 2022-2023 viljelykierto-vaatimus ei koske perunaa</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € rehunurmi)</p>	<p> 2022-2023 sama kasvi (ohra)</p> <p> 2023-2024 sama kasvi (ohra)</p>	<p> 2022-2023 viljelykierto-vaatimus ei koske nurmia</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € kevätrypsi)</p>	<p> 2022-2023 sama kasvi (kaura)</p> <p> 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi € kaura)</p>

Usean vuoden viljelykierto

- Usean vuoden viljelykierrossa voit viljellä samaa yksivuotista viljelykasvia samalla peltoalalla enintään kolme vuotta peräkkäin
- Usean vuoden viljelykierron on toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025

Esimerkki: välikasvi monivuotisessa viljelykierrrossa

2022	Rehuohra	Rehuohra	Kaura	Rehunurmi	Syysruis	Kaura
2023	Rehuohra	Rehuohra + välikasvi nurmi	Kaura	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Ruokaperuna
2024	Rehuohra	Rehuohra	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura
2025	Rehuohra + välikasvi kaura	Rehuohra	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi	Kaura + välikasvi nurmi
Monivuotinen viljelykierto	 Rehuohraa neljä vuotta peräkkäin (2022-2025)	 Rehuohraa kaksi vuotta peräkkäin (2022-2023 ja 2024-2025)	 Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2022-2024)	 Kauraa kolme vuotta peräkkäin (2023-2025)	 Kasvi vaihtunut joka vuosi	 Kauraa kaksi vuotta peräkkäin (2024-2025)

Viljelykiertovaatimusta voi täyttää välikasvilla

- Välikasvi on samana vuonna kasvaneen satokasvin jälkeen kylvettävä toissijainen kasvi, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston
  - Välikasvin voi kylvää satokasvin kylvön jälkeen. Ei voi kylvää satokasvin kanssa samaan aikaan tai ennen satokasvin kylvöä
- Välikasvi on kylvettävä viimeistään 31.8. ja säilytettävä 31.10. asti
- Voit täyttää tällä viljelykiertovaatimusta
- Ilmoita välikasvi peltotukien haussa kasvulohkolla
- Jos valitsee kasvulohkolla välikasvin, jolla täyttää viljelykiertovaatimusta, ei voi valita ympäristökorvauksen kerääjäkasvia samalle lohkolle
- Välikasvi hyväksytään sekä ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen että ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen, jos välikasvi on lohkolla ehtojen mukaisesti
  - vaatimus ehdollisuudessa 31.10-15.3 ja ekojärjestelmätuessa 31.10-15.4

Välikasvi

- Pääkasvin jälkeen voi välikasvin kylvää, mutta on huomioitava, että välikasvin on tarkoitus muodostaa kasvusto. Eli kun pääkasvi puidaan, välikasviksi kylvetyn kasvuston on oltava vielä olemassa. Eli aamulla kylvetty kaura ja samana iltana kylvetty ohra eivät täytä ehtoja. Se on viljojen seoskasvusto
- Ruokavirasto listaa vielä ehdollisuuden oppaalle kasvit, jotka kelpaavat välikasviksi (esim. monimuotoisuuskasvit eivät kelpaa)

Viljelykiertovaatimus ei koske

- Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavien kasvien aloja:
  - monivuotisia viljelykasveja, heinä- ja nurmirehukasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleita, puna- ja keltajuurikasta
- Viljelykiertovaatimus ei koske tilaa, jos:
  - yli 75 % tilasi peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - yli 75 % tilasi maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- Tilasi peltoala on enintään 10 hehtaaria
- Tilasi maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa
  - Jos vain osa tilasi pinta-alasta on luonnonmukaisessa tuotannossa, viljelykiertovaatimus ei koske sitä osaa tilastasi, joka on luonnonmukaisessa tuotannossa

Kesannot

- Kesantojen on pääsääntöisesti oltava viher- tai sänkikesantoa 30.6.-31.8.
  - Sänkikesanto on peltoa, joka on edellisen kasvukauden kasvien sängen peittämää
- Avokesanto vain perustellusta syystä (esim. vaikean rikkakasvin torjunta tai muu lyhytaikainen toimenpide)
- Ei saa lannoittaa
- Kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu 1.9. jälkeen
  - poikkeuksena avokesanto, jolta saa torjua rikkakasveja
- Kasvustoa voi hyödyntää taloudellisesti
  - paitsi jos kesanto ilmoitettu tuottamattomaksi alaksi
- Voit laiduntaa tai korjata kasvustolta sadon jos kasvusto säilyy kasvipeitteisen
- Jos kylvät kesantolohkolle syksyllä kylvettäviä kasveja, voit päättää, muokata ja kylvää kasvuston 1.8. alkaen sekä lannoittaa ja käyttää kasvinsuojeluaineita.

Tuottamattomat alat

- Voi tehdä kunnostustöitä esim. ojitusta
- Uudenmaan alueella tulee ilmoittaa vähintään 4% tilan peltoalasta tulee ilmoittaa tuottamattomaksi alaksi
  - ei ylärajaa
- Huom. Vaatimus koskee myös Luomu-viljelijöitä
- Tuottamattoman alan vaatimus ei koske sinua, jos
  - yli 75 % tilasi peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - yli 75 % tilasi maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - tilasi peltoala on enintään 10 hehtaaria
- Ukrainan sodan vuoksi vuodelle 2023 on myönnetty ehtoon poikkeus, joten vuoden 2023 peltotukien haussa voit ilmoittaa tuottamattomaksi alaksi muitakin kasveja kuin kesantoa ja lannoittaa ja käyttää kasvinsuojeluaineita alalla
- Vuonna 2023 voi tuottamattoman alan rastin voi merkitä lähes mille kasville hyvänsä. Lisätietokenttää ei tarvitse käyttää

Tuottamattomat alat

- Tuottamattoman alan on oltava kesantoa ajalla 1.1.-31.8.
- Tuona aikana et saa harjoittaa alalla maataloustuotantoa eli et saa korjata satoa eikä alaa voi laiduntaa. Niittää saa jos satoa ei korjata
- Et saa lannoittaa etkä käyttää kasvinsuojeluaineita tuottamattoman alan kesannolla 1.1.–31.8. välisenä aikana. Myös peittäusaineiden käyttö on kielletty
- Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa
- Voit laiduntaa tai korjata sadon tuottamattoman alan kesannolta 1.9. alkaen. Jos kylvät tuottamattoman alan kesannolle syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata kesannon aikaisintaan 1.8.

Suojakaistat

- Suojakaista vesistön varrelle
  - vähintään 3 metrin suojakaista vaaditaan kaikille vesistöjen varsille, joissa on alle 10 m luontaista suojakaistaa
  - Suojakaistan kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Kaistalla ei saa olla puuvartisia kasveja
- Peruslohko ei sijaitse vesistön varrella, jos
  - pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
  - pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla
- Vipu-palvelun kautta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistön varrella

Suojakaistat

- Suojakaistaa ei saa lannoittaa
- Suojakaistalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
  - poikkeuksena vaikeasti torjuttavat rikkakasvit pesäkkeinä, joiden torjuntaan on haettava ja saatava lupa ELY-keskuksesta
  - Vaikea rikkakasvitilanne tarkoittaa sitä, että lohkolla esiintyy laajamittaisesti helposti leviäviä rikkakasveja esim. hukkakauraa (persianjättiputkea, armenianjättiputkea, keltamajavankaalia, alaskanlupiinia, hamppuvillakkoa, tarhatatarta, japanintatarta, sahalinintatarta, komealupiinia, kurturuusua, lännenpalsamia tai marunatuoksukia)
- Jos suojakaista on tuhoutunut esim. ojituksen tai sääolosuhteiden vuoksi on se kylvettävä uudelleen heti olosuhteiden salliessa
- Merkitse suojakaistalle tehtävät toimenpiteet lohkokirjanpitoon

Suojakaistat

- 3 metriä leveää suojakaistaa ei tarvitse niittää/murskata vuosittain
- Jos niittää, niittojätettä ei tarvitse kerätä pois
- Suojakaistalla on avoimena säilyttämisen vaatimus (maataloustoiminta)